

Iztok Osojnik

Lovljenje sape v Finlandiji

(Podrealistični motet o ščurku)

Ščurek, mislil sem,
nenadoma si kar izginil,
ustrašil sem se –
ne, ustrašil je pretirana beseda –
da si prikazen iz sanj ali nekaj, kar bo izpuhtelo kot
pljunek na razbeljeni plošči štedilnika.

Rekel si: slikati, slikati, slikati.
Se strinjam. Iz dneva v dan, v najbolj črnih
dnevih prav tako kot na oblakih z veselimi
naramnicami. Vse besede so dovoljene,
misli, banalne, modre, ukradene, citirane,
tiste iz levega škornja (moja svoboda hodi v njih).

Začel bom s težkimi toni, sem rekel,
schwarz und blau,
in pomislil nate. Kako se smeješ, mučiš,
prebijaš med vrsticami,
potnik v gneči na kolodvoru, ki teče na vlak,
ki speljuje.

“Finančno in tehnično ureditev znanosti
spremlja moderna demokracija.
Ampak kaj je demokracija? Samo to:
nihče ni dolžan ljubiti gospodarja.”

Str. 78, Alain Badiou, avtor te modrosti,
spominjajoče na psihoanalitično retoriko –
primejduš, da sem ga videl
peljati se mimo –

pozablja, da je mogoče gospodarja
tudi sovražiti,
a kljub temu ostane
tvoj birič.

Globoko sem prepričan (na žalost),
da tonemo v mračno dopoldne.
Jaz, brezposeln, jaz, lačen. Komu kaj pomeni
intelektualna moč ali ustvarjalnost?
Mogoče ščurku? Hej, ščurek,
ali ljubiš moje
pesmi,

te skupinske portrete pajkovih mrež
s tabo v ozadju, temnemu kot
dim na naslanjaču sanj?
Kakšen tip je Janko? Za koga dela?
Še ena izgubljena duša
ali idealist zapisov?

Kam?
Okoli je vse potacano,
nekakšni škorpijoni
hodijo okoli.
Ščurek, kako naj bo človek pesimističen?
Vedno sem bil pes z lučjo,

ki ne okleva. Bang! Ti se najbrž ne strinjaš, ne?
Od vsega je prvo obličje.
Človek vstopi vanj kot v omaro,
razkrivanje, odpiranje nista
vrednoti,
povej mi kaj novega!
Od časa do časa mi uide kot tistim,
ki jih muči prostata.
Najraje bi pobesnel, ampak vem,
najslabši odziv, najslabši odziv,

na farmi se kot z viagro
ekstatično hranijo z njim.
Zbirajo se pri črnih mašah, hodijo v črnih talarjih,
brusijo, brusijo, nič dobrega nam ne obetajo
preroki tujih vlaganj.

Postal sem paranoičen,
desetkrat premislim, preden zapišem.
Vem, kako blizu je od besed k dejanjem, vem,
besede so hujše kot konji –
pilot v hamburškem
    pristanišču,

med Scilo in Karibdo, od ene kurbe do druge,
po tistih plitvinah Altone,
po katerih možje plačujejo za molk o svojih skrivnostih.
Ali mislite, da hodijo tja zaradi fuka?
Ne bodite naivni,
rdeči baržun skriva prav toliko skrivnosti
kot stene najhujših ječ.

Odpravila se bova,
dragi ščurek, ampak kam,
kam bom spravil kolo?
Utrujen sem, ker sem premalo garal.
Premalo zavijal kot pes, zrak je odmeval od ptičev,
sedem prstov reke,

poplavljenih s papirusom, poznam,
v delti poplave,
ptice v popolni belini brezmadežnega ekrana,
zrak, papir, ekran,
zdaj bom pil, ščurek.
Slišiš, prinesi steklenico,

ampak ljudje so zadovoljni z mojimi prevodi,
lektorji pa itak pizdijo že od nekdam.
Naj pojasnim! Namenoma preklinjam,
bistri bralec ne sme podvomiti o veličini
poezije.
Vsak, ki ima občutek za glasbo,
ima občutek za glasbo,
trdo jasnost klavirja.

Nisem ravno Glen Gould,
pazite, ne podcenjujte Glена Goulда,
nič revolucionarnega,
nikoli mi ne bo uspelo "uglasbiti"
klavirja, "temperirati, kalibrirati",

poezija je šla rakom žvižgat z vso kramo
rim, kitic, ritmov, vzdihovanja in senzibilnosti vred,
ki ženskam

jemlje dih, meni pa tudi.
Mislim, da sem poezija jaz.
Tepec, še šnirancev
si ne znam zavezat, navaden pes.
Takšen s svinjo na
vrvici, sprehajajoč se po Rue DesCartes.
Govoriti o puščavi, golem kraju, praznini
se zdi blizu, v filozofskem smislu
mislim, da si serijski mislec

mora dovoliti take spodrsaljaje.
Treba je zažagati. Hvala bogu,
kakovostno železo,
žaga, ki se zatika. O, nezadostnost jezika,
vsekakor. Kajti nezadostnost nas reši,
postanemo zadostni, odlični,
najodličnejši psi desetletja na tej gimnaziji.
In jaz, zadnji,

najplemenitejši nič v grlu temačnega žvepla,
ki me sesa kot kakšno repo,
povsem lokalna scena,
prebiča me mir tiste tropske reke San Pedro.
Rio San Pedro, razumeš, zelen med koreninami,
bel apnenec Pietras Negras,
ščurek, razumeš, raztrgal si bom prsni koš,
ne me zdaj zajebavat s paranoičnimi izpadi,
misli na kaj zdravega,

človek, ki ga ljubijo vetrovi, si mora kot
Lautreamant povečati volumen prsnega koša
s potegom britve.
Jaz, krvavi pterodaktil,
prsni koš bika v klavnici nad mestom
v vrtincu divje radosti. Nekaj kozmičnega
me je ugriznilo v gobec.
Ah, kakšen leden krik,
ščurek, pleši z mano, pleši
ledeni tango

na banketu eliksirja utrujenosti,
grlo mi je spraskal z
zarjavelimi vilami harmonikarja
brez spodnjega perila,
harmonikarja začetka in vrat.
Eksplozija je odpihnila mravlje,
izlužila solzo.
Moj obraz je trd, trdota je slavje,
zrelost človeka, ki ni odrasel, kajti nikogar ni,
ki bi temu karateistu podelil njegov pas.

Pas in skleda, nagradi za potnika v
gneči na železniški postaji, ki teče za vlakom.
Sklonil sem se torej, dragi ščurek,
ti prebrisana žival,
kaj pomeni tukaj ta vhod v podzemlje, ta luknjica,
v katero si izgini! Pohorje je zakon.
In nikamor se nimam obrniti,

da bi molil,
izrečene želje in besede
nikamor ne gredo. Kot kakšni kipi okoli
kiparske delavnice, ki jih zarašča trava.
Trava diši kot rosa na koži.
Rečem, ti gibi so moji,
živimo v pasjih časih,
ampak jaz sem čistilka gibov,
jaz, podlasica v porcelanski trgovini.

Glej, ne vem, kaj bom povedal,
gotovo kaj neumnega.
Toda eno je jasno, pomembno je svojo
malovrednost namočiti,
mislil sem reči
v kačo žive vode, mislil sem živi blatni udav,
Donava, fantje, Donava,
roka reke Nil s sedmimi prsti Sredozemlja,
čokoladno spolovilo Amazonke v zeleni vagini,

naj bobnarji udarijo po govorečem deblu,
naj sporočijo,
pes si je dal obrezati nosnice,

zdaj je v devetih nebesih, trezen in nor,
govori, kar hočeš,
koža je nekaj slečenega, premraženega,
z zobmi šklepeta na mrazu,
zdrav kot žajbljev čaj,
moja glava je formalinizirana v njem,

na hodniku v šolski omari s
fetusi in glavami slavnih
zločincev. Nizko čelo,
se beli moja sploščena glava,
kronski dokaz in radost frenologov,
podobnih tistim na ministrstvu.
Poslušaj zavijanje volka, ščurek,
kaj praviš, tuljenje srečnega človeka, ki je utrujen,
kako ne bi bil srečen,

pomisli, Misisipi za zajtrk,
zdaj mu pa jeseter iz uha ven štrli.
Kako naj kaj takega prenesejo Nemci?
Hej, Ludwig,
je to dovolj nizkotno in srečno, da ni za Nemce?
Ti in tvoji frajerji, povej, ščurek, kam naj si jih vtakneva?
Te sem pa v trans padel. Pa kaj ga serješ? Ne v trans pasti,

ti bodo medtem repo pokradli ti fakini.

Hej, ne boste me ujeli na limanice,
saj nisem ptič, reci in piši,
zapiši si to, ščurek, nisem slavec,
da bi pel, kot da bi me ve se kdo ustvaril,
ker me ni nihče ustvaril. Capito?
Zajebanega pesnika ni mogoče ustvariti.
Lahko ustvariš kraškega sinjebradca,
pevca magnolij ali o salsi,
ki jo plešejo na Galjevici,
pa nam hočejo to prodati, kot da bi šlo za *pampas*.
O, pa kaj še,

pampas, v tem primeru plenice,
še kakšen drek je notri,
Brane je že fejest, vem,
to je neskončna žaga, verižna ...

Vrat žaga, na katerem visim kot meč,
nevarno se zibajoč nad kakšno glavo,
in tu, kot je videti,

so poti podobne krtovim rovom,
prekrižano in prekrižano
vzdolž in počez kot Emona,
dežela poezije, ena sama špranja,
ki pušča ne vseh koncih,
jaz sem njena snažilka
v deželi svinj,

ščurek,
če bom slučajno odpotoval v Pariz

in tam šklepetal na mrazu,
že zdaj brez pameti,
samopostrežna trgovina,
povejmo ... zapiši, ščurek!
od tega sveta sem, vi pa niste od njega.

Človek pogosto ali tako rekoč
ves čas razume starega Nietzscheja,
povejmo tudi, da me srbi nos,
toda ne od brkov, ker jih nimam (ščurek jih ima),
ampak zaradi divje norosti,
ta dežela potrebuje zraka
in ga tudi ima

ščurek, ti moj dragi Don Kihot v moji noči
Sancha Panse, moj zvesti vitez,
greva še ta večer v
nič, nač, neč, nuč, noč,

zelena luna v črni modrini,

nabašiva snega,
napijva se mraza,
dihaj, ščurek moj, dihaj! bila sva v Finlandiji,
greva Sibelius.